

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decreta

Brant, Sebastian

[Basel], after 1. März 1499

Sessio vicesimanona et est accusatio contumacie sanctissimi domini
Eugenii pape quarti facta per promotores concilii

[urn:nbn:de:bsz:31-313515](#)

Sessio viceimanaona

Bacrosancta generalis Synodus Basiliensis. in spirituſa, eto legitime congregata vniuersalem ecclesiā repreſentans ad ppetuam rei memoriam. Cum diſtri ex ordinationeſa con corditer celula littere sub bulla huius ſacri cōcilij ſuper no minatione locoꝝ Basilee auunione et Gabaudie p celebrā do y cumento cōcilio in aduentu Grecoꝝ fuerint expedire. Et deinde ad noticiā noſtrā puenereit quasda alias litteras nominationē floren tie et viui cōtinentes clam destine et cōtra ordinationē huius ſacri cō cilij fuſſe bullatas. Lupiens hec ſancta Synodus vnumiquęz de his rebus veraciter informari ne quęptam falſa pro veris recipiendo decipi cōtingat decernit et declarat oēs litteras cōtinentes nominationez quorūcūq; aliorum locorū pro anteſeto concilio celeb:ando preter iam dicta loca Basilee auunione. et Gabaudie quib; bulla ſacri con cilij inuenireſ appensa fuſſe falſo bullatas et cōtra huius ſancte Sy nodi ordinationē. Nec litteris talibus vllam fidē eſſe adhibendā aut ipſis ſeu carū transumptis quacūq; auctoritate. Etiā ſi papal trans umptis fuerint eſſe vtendū huiusmodiꝝ litteras ſic falſo bullatas cas sat irriterat et dannat ac cassas et irritas eſſe decernit. Inhibens omnibus et singulis quauis dignitate pfulgeant etiā ſi legatione papali de latere diſpositiones mandato vel quauis alia ſeu alio fingerent ſub penis ercōmunicatiōis ſequā ipſo facto incurrit ac inhabilitatiōis acti ve et paſſive ad quascūq; pōtificales aut alias dignitates ecclasticas vel ſeculareſ et ad bñficia obtenta et obtinēda ne pfas litteris falſo bullatis aut earū trāſumptis vtant aut vtentiū auxiliuſ consilii vel fauorem in hiſ p̄ſtare pſumant. Datum in ſectione noſtra publica in maiori ecclesia Basiliensi. ſolēniter celebrata. vi. klas Octobris. Anno a nativitate dñi. M. cccc. xxxvij.

Sessio viceimanaona et eſt accusatio cōtumacie sanctissimi mi dñi Euteniū pape quarti facta per promotores cōciliij.

Te maris prima mēſis

octobris. Anno a nativitate dñi. M. cccc. xxxvij. in ecclia maiori Basiliensi. in qua ſectiones pſen tis ſacrosancte Synodi generalis Basiliensi. cele brari ſolent viceimaoctapa ipiusante Synodi Sessio hoc mō extitit celebrata videlz missa ſolē ni de ſancto ſpiritu per reuerendū patre dñm Be orgii epm vicei. natōis iclīte hispanice celebrata. Et demū ſuffragijs archibiphona Fraudi et letanija euāgelio ſcđm Mathei. Accesserunt disciuli ad Iesū dicētes. Quis putas ē maior i regno celoꝝ ac hym no Ueni creator spūs / cui pſiculō et collā et ozone. Deus q̄ cord a / decā latis / pſidente in eadē ſectione prefata reuerēdo patre dño Episcopo Uicen. ante maius altare vbi dicta missa celebrata extitit. In pontifi.

Sessio vice-simana

calibus cū mitra auris fabricata et pluviālē In cathedra et sede eminentiō
ri pluribusq; alijs dñis platis cū mitris planis et pluviālis ut in tali
bus in codē Synodo fieri solitū est superioribus et eminentioribus se-
dib; suis locis tam a dextris qz a sinistris cōsedentib; in multitudine
copiosa qz pluribusq; dñis ecclesiasticis diuini et humani iuris magi-
stris doctoribus et scientificis viris principi spirituali et temporalium
ac almarū vniuersitatū studiorū generaliū nūc s; et ambasadoribus/
ac alijs de diversis mundi pribus ibidem astantib; in magno nume-
ro et multitudine copiosa eandē statū Synodū vniuersalem ecclesiaz
rep̄sentantē celebrantib; cōstituti in iure corā eadē Synodo p tribuna
li sedente venerabiles viri dñi pmotores et procurator fiscalis eiusdem
sancte Synodi p organū dicti pmotoris fiscalis sua verba eidem sy-
nodo in persona dicti dñi ep̄i viceū presidentis dirigentes audienciaz
publicā ibidem tūc sibi daret cōcedi ad hanc horā humiliter et instan-
ter petierunt supplicarūt zpostularūt cui supplicationi eadem sancta
Synodus p organū ipsius domini p̄sidentis annuit. Tūc idem dñi p
motores et procurator fiscalis decretū originale monitōrū sine citatoriū
ab eadem sancto Synodo emanatū cōtra sanctissimum dñm nostrum
papā Eugeniu quartū eius Synodi vera bulla plumbea impēdenti
bullati de quo in cedula infra scripta fit mentio / necnō instrumentū
publicū executione eiusdem per afflictionē in valuis p̄dicte ecclesie Ba-
silien. die date ipsius decreti facti vna cum cedula accusationis contu-
macie ipsius domini nostri pape quā accusarunt atq; petierunt / vt in
eadem per ipsum procuratorem alta et intelligibili voce lecta cōtinetur
eū cedula tenor sequit̄ in hec verba. Reuerendissimi reuerēdiq; in
christo patres / ac ceteri vniuersi domini nostri prestantissim / hanc sa-
cro-sancram generalem Synodus. Basiliensem vniuersalem eccles-
iam rep̄sentantem constituentes et celebantes Cum iam dudum
videlicet pridie kalendas Augusti Anni p̄sec̄ris Millequinquadrin-
gēcesimtricēsesimseptuimi / hec sancta Synodus considerans mala de-
formitates et scandala ac pericula que in ecclesia dei hactenus vigue-
runt prout adbuc videntur quibus corrigendis pro salute totius christia-
ne plebis ex officio suo totis viribus incumbere tenet / etiam ex pote-
estate quā super cunctos fideles cuiuscunq; auctoratis / etiam si pa-
palis existant a christo accepit cōtra sanctissimum dñm Eugeniu papaz
quartū qdā citatoriū p edicū quatenus p se vel aliū ad hoc legitime
deputari corā eadem sancta Synodo / de et sup contentis in dicti ci-
tatoriū decreto et alijs pponendis infra sexaginta dierū spaciū pro sui
defensione aut excusatione alleganda vel proponēda cōpareret termi-
num p̄emptitorum eidem statuendo ut in eo latius continetur decre-
uerit / qdā quidem citatoriū in presenti ciuitate ac in valuis maioris
bui eccliesie Basiliē iuxta illius formam et tenorem per edicū execu-
tum fuerit et debire executioni demandatū. Nos Bartholomeus de

Gessio vicesimantoniana

fratinio et Johanes Sliczrod. promotores. Et ego Johanes Spasseri
procurator fiscalis ac officiarum huius sacrosancte Synodi bullâ citato,
ut dicte sancte synodi vera bulla plumbea bullata una cum instrumento
executionis eiusdem citatorum ut premitur facte realiter facto et inscriptis
offerimus representamus et producimus ac prefati sanctissimi domini Eugenii
nisi per se aut alium cum sufficieti mandato infra dictos seraginta dies in
ipso citatorio sibi prefatos per se aut aliis non comparatis neque copare
re curatis. Licer septimane hec sancta Synodus quod plures celebraverit
congregationes in quibus aut ipsarum aliqua ipse dominus Eugenius com
parere infra dictum terminum potuisse contumaciâ accusamus ipsumque
contumacem reputari ac in contumacia et defectu ponit et declarari per hoc
sancta Synodus petimus cum instantia atque postulamus / necno etiende
domini Eugenii alta voce ad valvas huius maioris ecclesie Basiliensis.
per duos reverendos in christo patres dominos episcopos una cum notariis bu
ios sacri concilij iuxta mores antiquos vocari et relatione vocationis
fieri instanter et quimus de quibus omnibus per nos promotores / et per
ratorum fiscalium antedictos dicitur propositis et requisitis nomine quo su
pra a vobis reverendis patribus dominis probonotariis ac etiam notariis
huius sacri concilij et scribis petimus ad futuram rei memoriam unum vel
plura publicum vel publica consilio instrumenta. Ad quorum petitionem et man
datum ipsius sancte Synodi lecite prius predicto executionis instrumento
et dicto citatorum et monitorum decreto / cum in codice loco domini editum fuit et ema
natu alias lectio fuisset. Habituo pro lecto reverendi in christo patres et domini
matheo albinganensi. et bymo gracionopolitanus episcopi de
mandato eiusdem sancte synodi per organum dicti domini praesidentis cis facto
primo dictum domini nostrum papam super gradus antedictum maius altare
alta et intelligibili voce per organum ipsum domini Episcopi Albinganensi.
vocari et per clamorosa insinuatione sub his verbis. Ex parte
sacre Synodi publice et solenniter requirit sanctissimus dominus Eugenius
papa quartus quatenus si vigore citationis contra eum nouissime
per eandem sanctam synodum decrete duxerit se conspectus huius sancte Sy
nodis presentandum ad se defendendum et excusandum superbis de quibus hinc
sancta synodo delatus est. Compareat coram hac sancta synodo ad hunc
actum pro tribunali sedente que eidem polliceat gratam et debitam au
dientiam. Similiter ex parte eiusdem sancte synodi omnibus intimat qua
tenus si quis sit qui mandatum habeat sufficientem ad coparendum pro eo
dem domino Eugenio copareat coram eadem sedente ut supra / hec autem san
cta synodus pollicetur cuilibet erigente iustitia audienciam gratam et. Qui
dominus noster papa sic vocatus et per clamorosa insinuatione prefatum do
minum nostrum papam vocatur et proclamarunt per organum cuius supra

Sessio vicesima nona

sub eisdem verbis suprascriptis. Prout etiam prout di viri Arnoldus amici Johanes Kempner et gotfridus dorsten ipsius sancte synodi Lures vocibus elevatis litteratis vicibus vocari et perlamari. Qui dominus noster papa Eugenius nec aliquis pro eodem ibide comparuit neque quibus sic factis ipsi duo domini episcopi ante conspectum ipsius sancte Synodi in mediis reversi se predictum dum nostrum papam ut supra scriptum est vocasse et proclamasse et per dictos cursorum perlamatum et vocatum fuisse quodque nec ipse nec aliquis pro eo comparuerat neque responderat eidem sancte Synodo retulerunt. Preterea prefati promotores et procurator fiscalis per organum ipsius procuratoris contumaciam nominati domini nostri pape Iterato accusarunt ipsumque super omnibus et singulis in dicto citatorum decreto contentis contumaciam repudari et ad ultiora procedi et alias decerni et fieri ut in quadam alia cedula per ipsum procuratorem etiam alias et intelligibili voce ibidem lecta continetur cuius tenor talis est. Nos promotores et procurator fiscalis antedicti quo supra nomine istam vocationem et relationem ut premitur facias. Inter acta huius cause et sacri concilij permis registrari dictamque citatorum bullam et instrumentum executionis prout superiorius producuntur iterato repetimus et reproducimus et apud acta sacri concilij et cause huiusmodi inserit et registrari permis. Et quia prefatus dominus Eugenius de super contentis in dicto citatorio legittime citatus sufficienterque expectatus nec per se nec per alium infra dictos sexaginta dies curauit atque curat comparere ipsiusque contumaciam accusamus. Ipsumque super omnibus et singulis in dicti citatorum decreto contentis prout iusticia suaderet et iuris ordo postulat atque rationes contumaciam reguntur. In causaque huiusmodi in eius contumaciam eius absentia diuina repleta presentia et ipsi sancte Synodo videbitur expedire et universalis ecclesiastice dei necessarium fieri et utile ad ultiora procedi ac processum per audienciam contradictionum aut alias prout videbitur decerni per ipsam sanctam synodum instantissime postulamus. Requirentes dominos prothonotarios et notarios huius sancte synodi ut omnia in causa huiusmodi acta et producta ac ordinata apud acta sacri concilij et cause huiusmodi registratis necnon quo supra nomine a vobis dominis prothonotariis et notariis permis ad futuram rei memoriam unum vel plura publicum vel publica certifici instrumenta. Huiusmodique cedula sic legit et per eandem Synodum auditam ipsa sancta Synodus per organum predicti domini presidentis pcepit et invenit prefato domino episcopo Albinganen. ut Ambonem in quo decreta ipsius sancte Synodi per eandem sanctam Synodum pronunciari et legi solent dum eduntur ascenderet et declaratione prefati domini nostri pape alta et intelligibili voce nomine ipsius sacro sancte Synodi legeret et pronunciaret prout

Sessio vicesimanona

infra. Qui quidē dñs episcopus albinganen̄. mandatis ipsius Syno-
di obediens dictū ambonē ascendit / dictamq; ipsius dñi nostri pape
cōtumaciā t̄ pcessus ad vltiora declaracionē in scriptis alta t̄ itelli-
gibili vocē nomine ipsius sacro sancte sy nodi legit et p̄nunciauit prout
in eadē cedula per eum lecta cotinetur. Luius tenor sequit̄ sub his ver-
bis. Hec sancta Synodus Basiliē. in spiritu sancto legitime & gre-
gata vniuersalē ecclesiā representans / et ad huiusmodi actum legitime
cōgregata / et pro tribunali sedens audita petitione p̄motorū t̄ pro-
ratoris fiscalis eiusdē sancte Synodi t̄ ex eorum relatione / t̄ p̄ductio-
ne instrumentorū visa eiusdē dñi Eugenij pape cōtumacia isti nō pare-
do citatorio eiusdē sacri concilij recepta etiā super hoc ad maiorem cau-
telam per deputatos eiusdē synodi informationē tam de p̄dictis q̄ de
noticia eiusdē citatorij in romana curia decernit declarat t̄ reputat di-
ctum dñm Eugenij legitime citati sufficiēter q̄ expectati fuisse t̄ esse
cōtumacem ac eius absentia / nō obstante diuina candē replente p̄sen-
tia cōtra eundē dñm Eugenij papam ad vltiora fore p̄cedendū pro-
ut sacro cōcilio idē consideratis necessitatibus t̄ vilitatibus vni-
uersalis ecclie. Qua siquidē cōtumacie declaratione t̄ pcessus / decre-
to sic lecto / p̄fatus dñs Episcopus albinganen̄. petiū eidem sacrosan-
cte Synodo / an huiusmodi declarationis / et decreti p̄nunciatio per
eum de mādato sacre synodi vī pfertur facta t̄ lecta ipsi sancte Syno-
do placbat / que sacro sancta synodus alta voce respondit per verbū
placet. De quibus omnibus t̄ singulis p̄missis prefati dñi p̄motorcs
nomine p̄motorio eiusdē petierunt a reuerēdis patribus dñis sancte
sedis apostolice p̄thonotarijs t̄ nobis notarijs t̄ scribis dicte sancte sy
nodis ad ppetuam rei memoriam fieri atq; tradi vnum et plura publicū
t̄ publica instrumentū t̄ instrumēto / celebrata siquidē solenniter exti-
tit predicta sessio et acta fuerunt omnia supradicta vbi et prout supra-
scripta sunt. Et interfuerunt ibidem p̄sentes venerabiles t̄ circumspē-
cti viri dñi t̄ magistri Egidius camineti i medicina parisiē. et Jobā-
nes de segobia in theologia Magistri salamantinen̄ almarū vniuersi-
tatum studiorum generalium in dicta sacra Synodo ambasatores
Hulhelius Kircher dictus de constantria / et Johannes de comiti-
bus archip̄b̄yter papien̄. decretorum Stephanus dñouaria legum
doctores t̄ Robertus andon licentiatius in decretis Lanonicus La-
meracē. cū pluribus alijs requisitis t̄ rogatis.

Sessio de reuocatione pretense bulte pape super trā-
latione concilij facte.

Sacra sancta generalis Synodus Basiliē. in spū sancto
legitime cōgregata vniuersalē ecclesiā representans / Ad per-
petuā rei memoriam. Cōpatiens hec sancta synodus misera-
bilibus ecclie ruinis t̄ languoribus capitis atq; mēbro-
rum ex intumis cōdolēs viscerib⁹ post editionē saluberrimoꝝ

Sessio vicesimanona

decretoꝝ i observationē legis dñi tantiquoꝝ canonū post benignas et charitatiuas ammonitiōes summo pontifici p oratores plurimos directas post annoꝝ plurimi expectationē cū multa patiēta deductā cum t decreta contenti t ammonitiones paruipendi/ et inde scandala divisiones t scismata crescere viciaqz t peccata maioribꝫ adoleſcere incremēti compulsa est tandem Synodus ipsa regumini ecclasia ſtico puiſionem querere ſalutare t ſummi pontificē ad hoc vebeſen- tius excitare vt que ad ipius et yniuerſe ecclie ſalutē erant efficaciter agere curget. Eius exemplū ſubditī facile imitanꝫ. Et quoniam vt ſa- piens loquit̄ melius eſt manifesta correctio q̄ amor abſconditus/ me- liora ſunt vulnera diligētiſ q̄ fraudulēta blandientis oscula/ defecti aliquos debiti regimini qui ecclie dei dicti fuerūt flebili querela co- memorauit vt in melius emendarent/ nec ipius ſummi pōfificis aut aliorū valerent diuicius obesse ſaluti. Et vt ois patientia exhiberetur/ nulla poſita eſt penarū adiectio ſed tantū terminus cōueniens p̄fixus extitit/ vt inſtra illum aut per ſe aut per alium ipſe in hac ſacra synodo compareret atq; ſic debito regimini ecclie prout p̄ publica neceſſitas marime impellebat oportune puidere veluti forma citationis edite apertius indicauit/ quod t maxime hec sancta Synodus agereurge batur/ duꝫ potestatē habet immediate a christo/ ſupervniuerſos fide- les cuiuscunqz ſtatus/ etiā ſi papalis exiſtant in hiſ p̄ſertim que ad reformationē pertinet. Dumq; ipſam cauaz reformationis cōgrega- ta eſt/ quenallatenus perfici potest niſi ſummus pōfifex ad eā refor- mationē cum effectu capescendā ſuū inclinaverit animū. Cum et iam experientia docuerit ex editione decretoꝝ ex qua ſalutis effici debuerat in locis pluribus turbationē fuſſe ſubſecutā/ dum ea per ſummuſ pon- tificem infringunt̄ cuius auctoritate ſe tuent̄ qui huiusmodi decretis aduersari volunt. Difficile quoꝫ ceteri corrigunt̄. Si regimen ipſius ac curie ſuēno viderint emendatū quod ab ipiſ trahit in exemplum. Verum ſummuſ ipſe pōfifer p̄famat citationē pro tanta neceſſitate publice ſalutis emanatā/ que et ſi nō placetia tamē ſalubria cōtinebat. Aliquātū moleſtus primo aspectu ferens quandā ſue ordinationis paginā in aduersum p̄mulgaſſe dicit. In qua primū de proſecutione re- ductionis grecorū varia recitans ad impugnationē electionis loci pro ycumenico cōcilio per hanc sanctā Synodū facte ſe cōvertit. Solam Annionē. ciuitate cōmemorans que rebus viꝫ gerēdiſ cōmodiſſi- ma eſe diuſcat omniꝫ ſpace t ſecuritate gaudere tacita veritate de baſilea t ſabaudia in eadem electione cōiunctis. Verum cū noſtrā illā ele- ctionē t decreto cum grecis edito plene ſatisfacere cōſterat atq; loca rebo agendis cōmodiſſima omniꝫ nationi oportuna manifeſte contine- nō neceſſe eſt/ vt de hac re longiorē ſermonē p̄erabamus. Nec ſummuſ ipſe pōfifer labore declinādi in alterū locoꝫ illoꝫ recuſari debet. Si bonū rei buiū tanto effectu deſiderat ſicut in ſuis litteris predi- quit.

Hessio vicesimantonina

Refert p̄terea diuisionē in hui⁹ electiōis locorū negočio proch dolor⁹
fūscitata quā et se cōfirmasse ostendit quā vtinā potius extingueare cua
rasset. Nā et postq; galee ⁊ pecunie in Auimōne pro locis q; hanc san-
ctā Synodū electis expedite fuerant ipse alias Haleas in cōstantino⁹
polim mittere curavi diuisionē latine ecclesie coā grecis ex duplia le-
gationis missione demonstraturus / que quātū honori ecclesie latine /
quātū vniōni grecorū p̄sequende discoueniat / nemo est qui nō vide,
at insuper iustificare nitit / qđ p̄ venerabilem Johānē archiep̄m Tarē
tinum oratorem suum in missione certarū litterarū sup hīdī diuisionē /
electionis transmissarū factum est qđ subricere honestius fuisse / ne
nos pro tuenda nostra iusticia rem illam magis aperire cogeremur /
Nam ⁊ litteras illas clādestine ⁊ falso bullatas fuisse / iam notorium
est ⁊ si sumus pontifex de cōfessione ipius archiep̄i et alijs cōciliis
verā informationē acceperit / nō impinget in hui⁹ sacri cōciliū libertatē
quod ipse archiepus in causam ppter eā rem tractus sit aut in domo p
pria arrestat⁹ Sed ad impugnandū eandē libertatē cuiusdam procul-
ratoris ipius archiep̄i captionē nobis objicit quā iussu nostro cōstat
nullatenus fuisse pactam / immo p̄curatorē ipsum iussu cuiusdam pre-
lati scandalose turbationi obuiare volentis quā p̄curator ipse p̄ appel-
lationē emitendā ab hoc sacro cōcilio verisimiliter videbat esse factu-
rus per publicū officialem captū / hec sancta Synodus pro sua man-
stuetudine illico iussit expediti⁹ qui et p̄curator adhuc nobiscū in plena
libertate versat⁹ / Nec p̄terea verū est per hoc sacru cōciliū aut iussionē
ipius aliquod spoliū priori furnensi velut memoratae litterae p̄tendit
fuisse irrogatū / licet littere alique plurima scandalola aduersus hanc
sanctā Synodū et supposita eiūdē continentē absq; tamē nostro sci-
tu longe ab hac ciuitate ejdem dicant̄ erepte / nec tā leues colores ad
impugnationē libertatis hui⁹ sacri cōciliū querere oportuit cū ⁊ iam to-
ti mundo cōstare possit rāte libertatis et securitatis plenitudinez hic
adesse / vt nullū locū liberiorē aut securiorē qđ ipsam ciuitatē Basiliē.
sub imperiali p̄tectione cōstitutā / et optima politia gubernatā creda-
mus inueniri / Eterū aduersus citationē emanatam plurima p̄ferre
conat⁹ / que omnia ex superioribus rationibus euidentissime cōfutant⁹
Et sperandū est ybi re ipsa pleniū digesta sumus pontifex effectū ci-
tationis huius aduerterit In querēda ipius et aliorū salute versari ve
languor accerrim⁹ a corpore my stico Ecclesie d̄pellat⁹ nō adeo aduer-
sus citationē ipsam succensebit / que et si aliquid amaritudinis more
salubris medicine in primo gustu ferre videat⁹ / eā tamē in nouissimis
iocundā ⁊ salutiferā esse deo aspirante p̄sentier / nec eā bono publico aut
charitati aduersam / immo potius sue salutis ac ecclesie necessitatē accom-
modam fuisse cognoscet / qđ vero tale aliquid priora ignorasse secu-
la cōmemorant si rerum gestarum percurrat historias / nō tantū sum-
mos pontifices de corrigendis defectibus fuisse àmonitos cōspicet /

K

Sessio vicesima nona

sed etiam depositos a papatu / ac etiam nonnullis obediētia ex multis causis fuisse subtracta Sed si abusuū incremēta nūc vigentia / si longā et fortē aduersus sancta Syno dū et reformationē ecclesie resistantiam pseuerantem que priora secula ignorariū aaduertat nihil admirabit buius citationis nūc repertū fuisse antidotū / obmittim⁹ verba q̄ ad uerum nos grauiā pferant recensere omnia mansuetis et mitibus, mis sustinentes dū salutē ecclesie psequamur Sed deniq̄ sumus pōtifer talibus qualib⁹ supradicris coloribus suffulter dū huic sancte Synodi in hīs pserit que ad reformationē primit obediē tenet et ad candē euocatus aut sup rebus ppositis in eū excusationē afferre aut cunctis in melius emendatis regimini ecclesiastico donare salutem ipse hanc sanctā Synodū dissoluere ac in civitate Ferrarieñ. trā ferre conat cū plurim⁹ adiunctione censurari Si virtute prefati citatorū in aliquo processum fuerit aut aduersus eū seu sancte romane ecclesie cardinales aut p̄sidentes oratores suos qui in hoc cōcilio fuerunt/ aut aliquē ipsoꝝ aliqua nouitas illata fuerit / vel etiā quicq̄ a die citatorū factū cōtinuitū vel seruatū erriterit. Estne hec obediētia quā cōlīs generalibus plūmos pontifices et alios quoscunq̄ Sacra cōstātiō Synodus i hīs pserit que ad reformationē primit declarauit exhibendā / memor verborū christi qui post h̄ Simonī petro dixerat si te nō audierit dīc ecclēsie / si ecclēsia nō audierit sit tibi rāq̄ ethnicus et publicanus cōtinuo subiec̄it. Amen dīco vobis quicq̄ ligauerit⁹ sup terrā erunt ligata ⁊ in celo / quā et ecclēste auctoritatē a christo donata esse etiā supra papā Si quis prius ambigerā hoc ip̄tis magne Synodi cōstantieñ. auctoritas aperte declarauit cui⁹ hec verba sunt ipsa Synodus in spiritu sancto legitime cōgregata vniuersalē ecclesiā representans porestatē a christo immediate habet cui quilibet cuiuscumq̄ status vel dignitatis / etiā si papalis existat obediē tenet in hīs q̄ pertinat ad fidē et extirpationē p̄diciū scismatis ad generale reformatiō ecclēsie dei in capite et in mēbris Item declarat q̄ quicq̄ cuius cūq̄ star⁹ / etiā si papalis existat q̄ mādati statūr⁹ seu ordinatiōb⁹ huius sacerdotie Synodi / et enīlibet alterius legitime cōgregare seu perennitibus ad ea faciē et faciēndis cōtumaciter obediē cotempserit nisi resipuerit cōdigne penitentie subiūciat et debite puniat / etiā ad alia iuris subſidia recurrente Quorū virtute decretorū subsecuta fuit feltis recordationis p̄fē Marti⁹ il electio / cui ipse dīs Eugen⁹ succedit / qui etiā ipſi cōstantieñ. cōcilio cū esset in minoribus p̄sens interiuic⁹ Jam vero ipse nō solum nō obedit Synodo generali sed et super il lam in reformatiō p̄prio negocio se iudicem cōstituere molitur et p̄pria voluntate dissoluere volens atq̄ in alium locū suo origini p̄pī, quū euocare vbi sicut verisimiliter creditur ita dominari sperat / ut restisti sue non possit voluntatis nec cum decuit obliuisci / quod iam altera vice dissolutionē Synodi facere attemptauerit quā deinceps re

Sessio decimamona

Vocare et inane; atq; irrita fateri oportuit. Scire insup debuit iam dum in hac sancta Synodo fuisse solenniter decretatu; assentientib; plurimi sancte romane ecclesie cardinalib; quorū aliqui adhuc de p; senti cū eo sunt ut hoc cōciliū per papam sine expresso consentiu duarū partiū eiusdem cōciliū votis singulorum per deputationes / et in generali cōgregatione scrutaris / postea solenni Sessione subsecuta dissoluui non possit aut de loco ad locū transmutari penitus omnibus atq; censu ris ferendis in aduersum extunc cassatis et irritatis formidare / preterea debuit aliud cōciliū in ferraria eligere cum alio decreto perantea edicto declaratum sit omne conciliū quod isto durante alibi contigerit eligi non fore cōciliū sed scismaticorum conuenticulū. Intelligit autem durare hoc conciliū iuxta premissi decreti seriem donec ex cōsilii duarū partiū eius fuerit dissolutū / que decreta ipsius domini Eu; genij subsequenti adhesione corroborata sunt ac per suos oratores p; fidentes saltē nominibus p̄p̄ijs iurata / sed et antea in decreto conciliū cōstantien. quād incipit frequens; fuerat ordinatum ut locus futuri conciliū cū consensu ipsius conciliū congregati eligi deberet / et si concilio dissoluto locum illum mutari oporteat ex causis legittimis tunc alius locus eiusdem nationis eligi deberet. Si vero caue ille totā nationem concerneret locus vicinior assumere / quod si locum futuri cōciliū alio tempore celebrandi sine consensu cōciliū actu cōgregati assignaret / et nisi ad loca ibidem declarata mutare non posset multominus concilium cōgregatum in continentia sine ipsius consensu / ad locū alium sua voluntate transferre / deniq; nō debuit obliuisci decreti super conventione grecorum per ipsum approbatī Quo cauetur concilium in Basilea firmiter esse permansurū donec greci ad portū per hanc sanctam Synodus eis nominandū peruererint. quo pacto igitur quo ve consilio nūc buius conciliū dissolutionem aut translationē efficeret frusta conatur / sed quis v̄sus ille est plenitudinis sue potestatis dum sit contra aliquę oratorum suorū vt pote archiep̄m Larentinum de quo mentionē fecerat / quicq; agat pro debito iusticie ob eam cauſam vult etiā concilium dissoluī / deniq; vniōnem Bohemozū qua tantis laboribus hec sancta Synodus perquisuit / dū pro ultimato eius complemento instaurauit cōturbare nūc buius pretense ordinationis series que vltra triginta dies hanc sanctā Synodum huic negotio p̄hibet intendere o admiranda cōsilia q̄ae ad encratationē auctoritatis ecclesie / et sui ipsius destructionē summo pontifici suggesturunt / q̄ si cōnuentibus oculis p̄transiret / hec sancta Synodus tota cōfundi time, retur ecclesie auctoritas Et quis in papatū assūptus posset vniuersal; xpianitatē p̄ sua voluntate decolorare nec nulla esset resistētia quinimo et accusat̄ d̄ heresi / aut quouis crimine cōfertim Synodū accusant̄ et corripientē dissoluere reptaret ne subiret iudicium Nūc quoq; dolentis, sume ferendū est tale exemplū a domino Eugenio donari posteris / vs

K q

Sessio vicesimanova

iudicium subterfugiendo ad detestabile refugium pretense dissolutionis concilij se couerat / qui et non recte de auctoritate ecclesie sentire videt dum ipsius ecclesie congregata cum veri declaratum est obedire teneat ipse se iudicem constituit / et aduersus tota decreta tota sanctiones conciliarum eam conatus dissoluere qui tamquam dudum in adhesione sua cum de renocatione litterarum incipientium deus nouit mentio habere ipse quicquid per eum aut suo nomine in iudicium aut derogationem huius Basiliensis concilij seu contra eius auctoritatē factū attemptatum seu assertum erat cassavit irritauit et annullauit nullaque irrita fuisse et esse declarauit / et se deinceps a nouis statibus et grauaminibus seu iudicij inferendis huic sacro concilio aut suppositis eius et adhuc heretis realiter et cum effectu desistere possit est cum igit talia in aduersus perpetrata que vniuersis fidelibus testanda et ab horrenda sunt nullatenue sub dissimulatione pertransire valeamus / Volens hec sancta Synodus sicut teneat de oportunitate remediorum prudenter declarat hunc potestam dissolutionem huius concilij ac translationem in civitatem ferrarien. per dominum Eugenium papam quartus factas cum omnibus censuris penitus et alijs inde secutis nullas esse penitusque irritas et inanes / mandans obsecrans / et principiis eidem verbis sicut de facto processerunt reuocare habeant / et aduerterat ipse penas que dudum in decreto huius sancte Synodi quod incipit Quoniam frequens / etiam ante ipsum adhesionem in undecima Sessione promulgata contra romanum pontificem / ac concilium generale quoquod dissoluendum imitandum propter operam dante plate fuerunt ubi expresse cauerunt / et si romanus pontifex talia agens infra quartuor menses cum reali satisfactio ne non resipuerit / et in una papali administratione sit ipso facto suspensus que quidem papalis administratio ad sacrum generale concilium ipso iure devoluat / quod si pena ipsam per duos menses post predictos quartuos sustinuerit animo industrato contra ipsum velque ad priuationem inclusum per concilium generale procedat Quasquidem penas hec sancta Synodus ipsius dominum Eugenium nisi resipuerit decernit et declarat incursum iuxta terminos in predicto decreto undecime Sessionis prefatos ad quarum penarum executionem nisi resipuerit ut plibati est merito procedemus / Intusper hec sancta Synodus omnem nominationem electionem assumptionem loci ferrarien. facta tanquam decretis ipsius Synodi repugnare sicut de facto processit cassat irrita immoherius cassam et irritam esse declarat Et casu quo in eadem civitate aut alibi adulterius prefatorum decretorum nostrorum tenorem sumus ipse pontifex concilium exigere incepimus vel incipiunt in futuro / Mandat et principit hec sancta Synodus vniuersis sancte romane ecclesie cardinalibus patriarchis archiepis et alijs quibuscumque in curia dicti domini Eugenii existentibus qui Synodis generalibus deinde vel consuetudine interesse tenentur / ut ad hoc sacrum concilium Basiliense / Leteri vero ad loca suorum beneficiorum vel alibi extra curiam se transferant sub penitus excoicationis priuationis omnium beneficiorum dignitatum et ossi

Sessio vicesimanona

ctorū / et inhabilitatiōis ppetue / quas si cōtra fecerint ipso facto incur-
rant. Inhibet pterea sub eisdem penis hec sancta Synodus ne quisqz
cuiusvis status et dignitatis. Etia si cardinalis patriarcha archiep̄sus
vel ep̄sus fuerit ab hac sancta Synodo vigore seu pteru dissolutiōis
aut trāstitutionis p ipsum dñm Eugeniu facere recedere audeat / vel ab
acribus cōciliaribz nullo pacto desistere seu hmoī trāstitutioni vel disso-
lutioni quomodolibet obedire. Decernit quoqz hec sancta Synodus
ut oēs et singuli ad hoc cōclū libere accedere possint / ac si pstate disso-
lutio et trāstitutione p̄tene nullatenus emanasset / nec quisqz venientem
ad hoc sacram cōclū quomodo habeat impedire. Univerſis quoqz
christifidelibz sub peius exēcutionis inhibet quacumqz dignitate eccl̄
iesiastica vel seculari / ac etiā si cardinalatus patriarchali archiep̄sali
p̄tificali impiali regali / vñ alia quacumqz p̄fulgeat dignitatene ad tale
p̄tensum cōclū y ipm dñm Eugeniu ut p̄mittit̄ erexit vel erigendū ac
cedere vel mittere p̄sumat / neqz etiā vniuerſates collegia capla cōita-
tes ad tale p̄tensum cōclū mittant qd̄ si fecerint ipso facto ecclesiasti-
co subiacent interdicto / Deniqz ne ipse dñs Eugenius iugiter graui
ora grauitoribus addere plumat / noua scismata et scandala suscitam-
do / auctoritatēqz vniuerſalis ecclesie vehementē impugnādo. Inhi-
bet eidem hec sancta Sy nodus / ne deinceps aduersus ipsam quicqz
innouat / eandē vel eius supposita et eidē adberentes perturbādo vel mo-
lestando seu iā attēprata continuet / ac etiā vniuersos qui beneficia di-
gnitates psonatus et officia suppositorū hui⁹ sacri concilij / seu eidem
concilio adberētiū impetraverint seu obtinuerint seu impetrare tēpta,
uerint vel obtinere / etiā si motu p̄prio cōcessa fuerint / et omnes qz hu-
iustimodi impetratiōne p̄missione vel bñficiorū quorūcūqz assecutiones
fauorē vel auxiliū dederint / quacumqz p̄fulgeat dignitate ut p̄mittit̄ ec-
clesiastica vel seculari. Etiaz si vniuerſates cōmunitates collegia vel
capla fuerint aliquā seu aliqua suppositorū hui⁹ cōclū et eidem adhe-
rentiū vigore seu pteru p̄tene ordinationis p ipm dñm Eugeniu fa-
cre in suis beneficiis ac alijs rebus molestauerint vel perturbauerint
quacumqz auctoritate ordinaria vel delegata. Decernit cadē sancta Sy
nodus penta exēcutionis priuationis ab omnibz beneficibz officibz
et dignitoribus ac inhabilitatiōis ad eadē quā ad singulares per-
sonas. Et si vniuerſates cōmunitates vel collegia aut capitula fue-
rint interdicto ecclesiastico ipso facto subiacere decretis alijs hui⁹ san-
cte Synodi / qz incipiunt̄ ambicioz, et vt sacri. et cū christi ecclesia. et
alijs quibusqz ipsius decretis et ordinationibus in suo roboze dura-
turis. Insuper vniuerſis platis / etiā pontificali dignitate p̄fulgentibz
capitulis vniuerſitatibz cōmunitatibus et collegibz et alijs quibusqz
personis ecclesiasticis sub penis p̄dictis quo ad singulares psonas
et quo ad cōmunitates vniuerſates collegia capitula sub penis cessa-
tionis a diuinis et interdicti quas si contra fecerint incurvant ipso fa-

K ij

Sessio tricesima

cto / Prohibet hec sancte Synodus ne aliquem qui p̄fata beneficia dignitates et officia suppositorum huius sacri concilij et eidē adherentium sic premitur obtinuerint recipere seu admittere ad possessionē vel investire quoniammodo audeant litteris quoq; p̄missionibus et mandatis papalibus vel quibusq; quacunq; auctoritate ordinaria vel delegata sub quacunq; censuris vel penis emanatis super hīmōi priuationibus ac p̄fectorū beneficiorū dignitati p̄sonatū et officiorū collationibus hec sancta Synodus decernit nullatenus sive obedientiū / qd̄q; aduersus penas superitas premissas nullus restitui / et ad diuinorū celebrazione rehabilitari reintegrari / sed nec a sententia excōicationis excepto dūtata in mortis articulo absolui / vel etiā quo ad cōmunitates et capitula ac vniuersitates et collegia interdicta relaxari nisi per hanc sanctaz Synodū possint / vt aut nullus huius nostre ordinationis et decreti possit quoq; modo p̄tendere ignorantiā volūtum et mandamus hanc plente paginā valuis huius ecclēsie cathedralis Basiliæ / sub nostra bulla affigī atq; publicari et p̄ affixionem ipam eidē domino Eugenio ac vniuersis et singulis int̄imari. Nulli ergo omnino hominū licet hanc paginā nostre voluntatis decreti mandati cassatio / a diuinis cessationis affixionis et intimationis infringere / vel et ausu temerario contraire. Si quis aut hoc attemptare p̄lumperit indignationē omnipotentis dei et vniuersalis ecclēsie se nouerit incurvū. Datum in Sessione nostra publica in ecclēsia maiorī Basiliæ . quarto idus octobris celebrata. Anno a nativitate domini Willesimo quadringentesimo tricesimo septimo.

Sessio tricesima super modo cōmunionis.

Acroscitā generalis Synodus Basiliæ in spiritu sancto legitime cōgregata vniuersalē ecclēsiā rāpresentā. Ad p̄petuam rei memoriam. Ut lucidius videat pro declaratio[n]e catholice veritatis quid circa perceptionē sacre eucharistie tenendū sit et agendū. p̄ utilitate et salute populi christiani post diligētē perscrutionē diuinarii scripturarū sacrorūq; canonū et doctrinarū a sanctis patribus et doctorib[us] traditorum in hac sancta Synodo longis temporibus habitam / Consideratisq; omnibus que p̄ declaratio[n]e huius rei cōsideranda fuerint Decernit et declarat eadem sancta Synodus / qd̄ fideles laici sive clerici cōmunicantes et nō cōfidentes nō astringuntur ex precepto domini ad suscipiendum sub utraq; specie panis et vini sacram eucharistie sacramentum. Sed ecclēsia que regit spiritu veritatis secum manente internum / et cum qua christus manet usq; ad consummationem secūlī sicut ait diuinā scriptura / ordinare habet quoniammodo ipsi non const